

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vitis Aqvilonia seu Vitæ Sanctorvm Qvi Scandinaviam
Magnam Arctoi Orbis Peninsvlam Ac præsertim Regna
Gothorum Sueonumq[ue] olim rebus gestis illustrarunt**

Vastovius, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXIII.

Henricus Episcopus Aboen. M.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38534

S. HENRICVS EPISCOPVS ET MARTYR APOSTOLVS FINLANDIÆ

FLORVIT ANNO CHRISTI 1150.

EVGENIO III. Pontifice,

CONRADO Rege Rom.

S. ERICO Rege.

REGNANTE in Suecia Sanctissimo Rege Erico, Venerabilis Pontifex Henricus, ex Anglia oriundus vitæ sanctitate & morum honestate clarus Vpsalensem regebat Ecclesiam. Quibus quasi duobus luminaribus, populus illius terre illustrabatur, ad veram Dei noticiã cultumq; magis ac magis incendebatur. Sanctus autem Rex insignem Pontificis vitæ, moribus & Ecclesiasticæ dignitatis culmine præpollentem, intimi amoris cõpletebatur affectu, & peculiari familiaritatis gratia honorabat. Felix patria quam Diuina Maiestas concesserat, talium ac tantorum rectorum modamine sub idem tempus gubernari. Nullus tunc suberat metus, ne Regnum in se diuisum desolaretur, dum ad gloriam Dei & iustum tranquillumq; regimen subditorum prima populi capita tanta consensione animorum conspirabant. Prouehabatur tum crescens in timore Dei Ecclesia, corripiebantur leges, quas vel antiquitas minus rectè condiderat, vel peruersitas malignorum obliquauerat, paci & iusticiæ subditorum dabatur opera, lupi rapaces dentes venenatos in oues infantes ac cuere minus audebāt, cum Rex æquissimus sedens in folio, solertia sua omne detrimentum à Repub. auerteret, & bonus pastor super custodiendo gregi suo sedulo inuigilaret. Quum vero gens Finlandiæ, tunc a vero Deo aliena, incolis Sueciæ grauiam damna frequenter inferret, Sanctus Ericus Rex assumpto secum Beato Henrico Vpsalensi Episcopo, collectoq; exercitu cõtra nominis Christi & populi sui inimicos expeditionem instituit. Quibus facili negotio Rege celesti terreni Regis pietatem prosperante, fidei Christi & tuo dominio subiugatis, & fundatis ibidem Ecclesiis, Rex quidem in Sueciam cum gloriosa victoria redijt. Beatus vero Henricus vineæ Domini recenter plantatæ culturam & custodiã suscepit. In tanta quippe pastorum penuria, animarum zelo, honorisque Diuini cupidine succensus, seipsum obtulit vt teneros Christo nuper ex aqua renatos filios educaret, foueret, ad maturitatemq; perduceret, nulla pericula reformidans, nulla metuens aduersa. Tantis fidei feruor, tantus ardor Diuini amoris, altare aureum cordis deuotissimi Pontificis accenderat, vt postpositis Diuitiis, amicorum solatiis, sublimi Vpsalensis

*S. Henricus
natione Anglus
Vpsalensis
Episcopus.*

A Rege amatur & honoratur.

Felix tum temporis Suecia, in cuius commoda Rex cum sacro Prasule conspirauit.

Finnes infestis Suecibus.

*S. Ericus suo Christi eos subiecit imperio.
S. Henricus Finlandorum Apostolus.*

Ecclesiæ præfulatu, pro pauperum & paucarum ouium incolumitate, multis se mortis periculis exposuerit, illius imitatione pastoris, qui relictis nonaginta nouem ouibus, in deserto, vnicam errantem requisit, & inuentam ad ouile propriis impositam humeris deportauit.

*Ab homicidio
reus Ecclesiæ
censuræ con-
tempore neca-
tur.*

Tali igitur ædificationi & confirmationi Finlandorum Ecclesiæ prudenter ac feliciter insistenti Henrico, accidit vt quidam homicidii reus ad eum deferretur, quem ob ipsius facinoris immanitatem, cum Ecclesiastica disciplina coercere vellet, vir ille sanguinarius, salutis remedium aspernatus, in iustitiæ ministrum suæque salutis studiosum præfulem manus iniecit violentas, ipsumque crudeliter trucidauit. Sic sacerdos Domini, acceptabilis hostia, diuinis oblata cōspectibus, occumbens pro iustitia templum supernæ Hierusalem cum gloriosi palma triumphi intra-

*Vltio diuina in
occisorem san-
cti.*

uit. Cuius sanctitatem Deus celeri vindicta, quæ impiū parricidam consecuta est illustrauit. Nam sicarius ille sancti Pontificis pileum suo imposuit capiti, reuersusque domum de commisso flagitio sese iactitans, quod Vrsū prostrasset, per hoc sancti viri necē designans letabatur, cum male fecisset & exultabat in rebus pessimis. Verum ita diuina virtute pileū capiti eius adhæsisse comperit, vt suo illum vertici nequirit detrahere, nisi cutem pariter & carnem auelleret. Congrua profectō diuinæ vltionis vindicta, vt in vertice capitis tali pœna miserabiliter torqueretur, qui non est veritus verticem Ecclesiæ Christum Domini truculenter impetere, & occisum spoliare. Defuerat corpori sancto digitus annularis, per

*Miraculum
post obitum.*

sicarium illum nefarie dum promiscua vulnera infligeret amputatus, nec facile propter niuium copiam (brumali enim tempore scelus commiserat etiam adhibito studio reperiri poterat, verum incunte vere, niue circumquaque & glacie resoluta, indicio corui crocitantis volucris aliquin cadaueris nimium appetentissimæ, vt huius miraculi vis maior effulgeret proditus, ac religiose de terra sublatus & asseruatus est. Illud quoque sanctitatis eius celebre argumentum, in Villa Cay/salum percrebuit. Deploratum iam & depositum filium mæsti parētes tumulo mox inferendum comitabantur, cum admoniti patrociniū B. Henrici vt implorarent, ac vitam mortuo flagitarent, quamprimum id facere sunt aggressi sospitem à tumulo reduxerunt. Filia Antonij de Banio defuncta à parentibus, deplorabatur amarissimè, verum ad inuocationem S. Henrici vitæ subito reddita fuit.

*Mortuus preci-
bus S. Henrici
reuiuit.*

Alia mortua.

Tertia.

Ædituus quidam cum frustra proprimogenitæ decumbentis salute compluribus sanctis vota fudisset, per visum monitus S. Henrici vigiliæ ieiunium, & ad sepulchrum eius peregrinationem vouit, quo factō puella non viua modo, verum etiam sana surrexit.

Mulier

Mulier per triennium languore graui detenta, sancti opem implo- Triennalis mor-
bus depulsus.
rauit & sine mora conuulsa est.

Alia contractione pedis laborans, peregrinationem ad sancti reli- Contracta sa-
natur.
quias vouit & sanata fuit.

Similis peregrinationis voto soluto, alia item mulier, cæcitatis cali- Cæca illumi-
natur.
gine per annum integrum percussa, visum recepit.

Frater quidam Ord. Min. concionator, sexennio dolore capitis ve- Capitis dolor
sexennis im-
minutus.
hementi afflictatus, voto visitationis sepulchri S. Henrici nuncupato, dolor omnis abcessit.

Complures focij ad capturam phocarum mare ingressi, tempestate- Mare sedatur.
que grauidiu iactati, voti beneficio maris tranquillitatem impetrarunt
& naufragium euaserunt.

Gudmundus quidam famulus D. Alnensis, in Vestrogothiam ne-
gotiorum causa ab hero missus, & à Presbytero quodam hospitio exce-
ptus, cum cœna peracta ad memoriam S. Henrici (quod genti moris est)
poculū propinasset, subridens Presbyter, *Experiar inquit in me lubens eius*
vim siis sanctus est. Et ecce insequente nocte, graui corporis dolore ac tu- Tumor ac do-
lor corporis mi-
tigatus.
more cruciari capit: Mox animum subiit irrisio paulo ante facta. Pœni-
tentia igitur ductus, Gudmundum accersit, veniam petijt, & vouit sta-
to ieiunio sese vigiliam B. Henrici omnibus diebus vitæ suæ veneratu-
rum, moxque diuini viri meritis liberatus est. Multis præterea beneficijs
ad memoriam eius & inuocationem exhibitis, vitæ mortisque Henrici
innocentiam, ac sanctitatem Diuina bonitas est testata. Sepultus est au-
tem in loco Finlandiæ qui Nouis dicitur, cuius cenotaphium pluri-
mum illustrauerat Episcopus Abogen. Ioannes Petri Stub. An. D. 1370.
caput tamen & brachia Abogiæ visuntur, nunc ferro, olim etiam argen-
to inclusa, per Episcopum Abogensem Olaum Tunafan.

*De descriptoribus rerum Sueticarum & Anglicarum, Ioan. Mag. lib. 19. Histor. Gott. c. 3.
Molanus & Canisius in suis Martyrologis. Thomas Bozius lib. 4. de signis Ecclesiæ Dei, cap. . .
Baron. Tomo 12. pag. 375. Vitam hanc cum miraculis adnexis, ex antiquo man. sc. codice Rubræ
wallis in Belgio desumpsimus. Martyrium subiit anno salutis 1150. 19. Ianuarij & relatus in
numerus Sanctorum, ab Adriano IV. Anno 1158. quo tempore Abogia facta est sedes Episcopa-
lis, ab eodem Pontifice, cum antea fuisset Ecclesiæ Renclamichenfis primaria.*